

Риёзус солиҳийн шархи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 359-ҳадис

359 - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَجْمَعُ بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ مِنْ قَتْلَى أَحَدٍ - يَعْنِي: فِي الْقَبْرِ، ثُمَّ يَقُولُ: «أَئِهِمَا أَكْثَرُ أَحَدًا لِلْقُرْآنِ؟» فَإِذَا أُشِيرَ لَهُ إِلَى أَحَدِهِمَا قَدَّمَهُ فِي اللَّهِ حِلْدِهِ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ . [1343]

359. Жобир розияллоху анхудан ривоят қилинади.

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам Ухуд қурбонларидан икки кишини бир қабрга жамлар, кейин: «Қай бири Қуръонни кўпроқ ёд олган?» дер эдилар. Қайси бирига ишора қилинса, лаҳадга аввал ўшани қўяр эдилар.

Имом Бухорий ривояти.

Шарҳ: Ушбу ривоятдан Набий соллаллоху алайҳи васаллам саҳобаларга тириклигида ҳам, улар вафот этганидан кейин ҳам Қуръонга бўлган муносабати, Қуръонни қанча ёдлаганига қараб муомала қилганларини билиб оламиз. Ухуд жангига шаҳид кетганлардан Қуръондан кўп ёдлаганларини биринчи бўлиб қабрга қўйишлари шуни кўрсатади.

Абдуллоҳ ибн Амр розияллоху анҳу Набий соллаллоху алайҳи васалламдан ривоят қиласди: «Қиёмат куни Қуръон сохибига: «Ўқи ва қўтарил, дунёда қандай ўқиган бўлсанг, шундай ўқи. Охирги оятни ўқиган жойинг (жаннатдаги) манзилинг бўлади», деб айтилади».

(Абу Довуд, Термизий, Ибн Можа, Ибн Ҳиббон ривояти. Ҳадис санади ҳасан-саҳих).

Ушбу ривоятда Қуръон ёдлаш ва уни шошилмасдан дона-дона қилиб ўқиши фазилати ҳақида сўз юритилмоқда.

Банда охиратда Қуръон ўқигани, уни ёд олиб, Қуръонга амал қилгани учун жаннатга кираётганида, унга: «Қуръонни ўқи. Дунёда қандай ўқиган бўлсанг, шундай ўқи. Қуръондан охирги оятни ўқиганингда жаннатдаги

сўнгги даражангга етасан», дейилади. Демак, банда Қуръондан қанча қўп ёдласа, жаннатдаги мартабаси шунча юқори бўлади. Сабаби жаннатда Қуръонга қараб ўқилмайди. Табийки, бунда бандар қанча ёдлаган бўлса, ўша миқдорда Қуръон ўқий олади.

Хаттобий айтади: «Асарларда келишича, Қуръон оятлари жаннат поғоналари миқдорига тенг. Қорига: «Қуръондан қанча ўқишингга қараб жаннат поғоналаридан юқорилаб бораверасан», дейилади. Ким Қуръоннинг ҳаммасини ёдлаган бўлса, охиратда жаннатнинг энг юқори поғонасига чиқади.

Ким ундан бир қисмини ёдлаган бўлса, даражаси ҳам шунга қараб белгиланади. У қанча ўқишига қараб ажр-савобга эга бўлади».

Манба: hadis.islom.uz

